

สภาพและข้อมูลพื้นฐาน

➤ ข้อมูลสภาพทั่วไป ที่ตั้ง

ตำบลควนกรด ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอทุ่งสง ห่างจากตัวอำเภอประมาณ 5 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด 40.492 ตารางกิโลเมตร โดยมีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ จดตำบลนาโพธิ์ ตำบลหนองหงส์

ทิศใต้ จดตำบลนาไม้ไผ่ ตำบลที่วัง

ทิศตะวันออก จดตำบลชะมาย

ทิศตะวันตก จดตำบลเขาขาว และแนวเขาตาว

เนื้อที่

ตำบลควนกรดมีเนื้อที่โดยประมาณ 40.492 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 25,588 ไร่

จำนวนประชากรและชื่อผู้ประกอบการหมู่บ้านในเขตตำบลควนกรด

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน	จำนวนราษฎร	ชาย	หญิง
1	บ้านไทรห้อง (สโพลาม)	277	766	386	380
2	บ้านทุ่งไหม้	712	1010	464	546
3	บ้านนาขี้เป็ด (วัดใหม่)	250	573	264	309
4	บ้านทุ่งชน	652	1,470	685	785
5	บ้านโคกบก	371	805	390	415
6	บ้านทะเล	316	983	476	507
7	บ้านหนองพลอง	198	438	211	227
8	บ้านแม่ไม้	340	1,007	481	526
9	บ้านหน้าเขา (หนองหอย)	177	528	270	258
10	บ้านควนกรด	237	629	297	332
11	บ้านไสยอ	299	770	387	383
12	บ้านต้นอ้าย	300	1,009	481	528
13	บ้านหนองเสม็ด	315	812	427	385
รวม		4,444	10,800	5,219	5,581

➤ สภาพทางเศรษฐกิจ

อาชีพ

ประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่ประกอบอาชีพ ทางด้านการเกษตร การกสิกรรม เช่น การทำนา การทำสวน ยางพารา เลี้ยงสัตว์ รับราชการ ค้าขายและรับจ้าง รายได้ เฉลี่ย 18,195 บาท / คน / ปี

หน่วยงานธุรกิจในเขต อบต.

- โรงงานอุตสาหกรรม
- โรงแรม
- เทสโก้โลตัสเอ็กเพรส
- ปั้มน้ำมัน
- โรงสี
- ตลาดนัดชุมชน
- ร้านขายของชำและสินค้าเบ็ดเตล็ด

➤ สภาพทางสังคม

การศึกษา

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน จำนวน 2 แห่ง
 1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควนกรด ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 บ้านทุ่งชน
 2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านวัดใหม่ ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 บ้านวัดใหม่
- โรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 3 โรงเรียน
 1. โรงเรียนวัดทะเลมิตรภาพที่ 151 ตั้งอยู่หมู่ที่ 6 ตำบลควนกรด
 2. โรงเรียนชุมชนบ้านไทรห้อง ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 ตำบลควนกรด
 3. โรงเรียนบ้านหน้าเขา ตั้งอยู่หมู่ที่ 9 ตำบลควนกรด
- โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 1 โรงเรียน
 1. โรงเรียนทุ่งสงวิทยา ตั้งอยู่หมู่ที่ 11 ตำบลควนกรด
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนตำบลควนกรด

สถาบันและองค์กรทางศาสนา

1. วัดไทรห้อง ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 ตำบลควนกรด
2. วัดชายคลอง ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 ตำบลควนกรด
3. วัดทะเล ตั้งอยู่หมู่ที่ 6 ตำบลควนกรด
4. ที่พัทสงฆ์วัดใหม่ ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 ตำบลควนกรด
5. ที่พัทสงฆ์ควนกรด ตั้งอยู่หมู่ที่ 10 ตำบลควนกรด
6. โบสถ์ ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 ตำบลควนกรด

ข้อมูลด้านสาธารณสุข / พลาณามัย

1. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านโคกบก ตั้งอยู่หมู่ที่ 10
2. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านไทรห้อง ตั้งอยู่หมู่ที่ 1
3. ศูนย์สาธารณสุขมูลฐาน 11 หมู่บ้าน
4. ชมรมผู้สูงอายุ 1 แห่ง
5. คณะกรรมการบริหารกีฬาและอุปกรณ์ 13 หมู่บ้าน

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

1. สถานีตำรวจชุมชน จำนวน 1 แห่ง

องค์กรส่งเสริมการออมทรัพย์

1. ธนาคารหมู่บ้าน จำนวน 11 แห่ง
2. สถาบันการเงินชุมชนตำบล จำนวน 1 แห่ง
3. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเฉลิมพระเกียรติ จำนวน 1 แห่ง

ขนบธรรมเนียมประเพณีที่สำคัญ

ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่ปฏิบัติสืบต่อกันมา ตั้งแต่บรรพบุรุษที่สำคัญ คือ

ประเพณีแห่ผ้าขึ้นธาตุ ในสมัยที่พระเจ้าศรีธรรมมาโคกราชเป็นกษัตริย์ครองตาม พราลิงค์ (นครศรีธรรมราช) อยู่ นั้นได้มีการบูรณปฏิสังขรณ์ พระบรมธาตุเจดีย์ครั้งใหญ่ และแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 1773 ขณะที่เตรียมสมโภชพระบรมธาตุอยู่นั้น ชาวปากพนังมาราบทูลว่า คลื่นได้ซัดเอาผ้าแถบผืนหนึ่ง ซึ่งมีภาพเขียนเรื่องพุทธประวัติมาขึ้นที่ชายหาดปากพนัง ชาวปากพนังเก็บผ้านั้นถวายพระเจ้าศรีธรรมมาโคกราช พระองค์จึงรับสั่งให้ชักผ้านั้นจนสะอาด เห็นภาพพุทธประวัติเรียกว่า"พระบฏ"จึงรับสั่งให้ประกาศหาเจ้าของ ได้ความว่าชาวพุทธ

จากหงสากลุ่มหนึ่ง จะนำผ้าพระบฏไปบูชาพระพุทธบาทที่ลังกา แต่ถูกพายุพัดพามาขึ้นชายฝั่งปากพองเหลือผู้รอดชีวิตสิบคน พระเจ้าศรีธรรมโศกราชทรงมีความเห็นว่าควรนำผ้าพระบฏไปห่มพระบรมธาตุเจดีย์เนื่องในโอกาสสมโภชพระบรมธาตุเจดีย์แม้จะไม่ใช่พระพุทธบาทตามที่ตั้งใจแต่ก็เป็นพระบรมสารีริกธาตุซึ่งเจ้าของผ้าพระบฏก็ยินดี การแห่ผ้าขึ้นธาตุจึงมีขึ้น ตั้งแต่ปีนั้น และปฏิบัติสืบต่อมาจนกลายเป็นประเพณีที่สำคัญของชาวนครศรีธรรมราชในปัจจุบันประเพณีนี้จะนำผ้าไปห่มองค์พระบรมธาตุเจดีย์ ณ วัดพระบรมธาตุวรมหาวิหาร ในวัยขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3 (วันมาฆบูชา)

ประเพณีวันสงกรานต์ หรือวันว่าง เป็นประเพณีที่สำคัญมาช้านาน ตรงกับวันที่ 13-15 ของเดือนเมษายน วันว่างถือเป็นวันปีใหม่ไทยของไทยเรา ธรรมเนียมการปฏิบัติคือการทำบุญ เข้าวัดโดยจะทำขนมที่เรียกว่า “ขนมต้ม” ไปถวายพระด้วย ซึ่งถือได้ว่าขาดไม่ได้สำหรับในสมัยนี้ นอกจากการทำบุญแล้วในวันนี้ถือว่าเป็นวันรวมญาติ มีการรดน้ำขอพรจากผู้เฒ่าผู้แก่และในวันนี้ลูกหลานญาติมิตรที่ไปอยู่ต่างถิ่นจะกลับมาเยี่ยมเยือนถิ่นกำเนิด

ประเพณีสารทเดือนสิบ วิวัฒนาการมาจากประเพณีเปรตพลีของพราหมณ์ ซึ่งลูกหลานจัดขึ้นเพื่อทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ล่วงลับไปแล้ว ต่อมาพวกพราหมณ์จำนวนมากได้หันมานับถือพระพุทธศาสนา และยังถือปฏิบัติในประเพณีดังกล่าวอยู่ พระพุทธองค์เห็นว่าประเพณีนี้มีคุณค่า เป็นการแสดงออก ซึ่งความกตัญญู กตเวทิต่อบรรพบุรุษนำความสุขให้ผู้ปฏิบัติ จึงทรงอนุญาตให้อุบาสกอุบาสิกาประกอบพิธีนี้ต่อไปได้ ประเพณีสารทเดือนสิบมีมาตั้งแต่สมัยพุทธกาล คาดว่าเมื่อพระพุทธศาสนาเผยแผร์เข้ามา ชาวนครศรีธรรมราชจึงรับประเพณีนี้มาด้วย ในวันแรม 13 ค่ำ ซึ่งเป็นวันจ่าย หมายถึง จ่ายจ่ายซื้อของที่จำเป็น หมักรับ ประกอบด้วยขนม 5 อย่างคือ ขนมพอง ขนมลา ขนมสะบ้า ขนมดีซำ และขนมไข่ปลา วันแรม 14 เป็นวันยกหมักรับไปวัดสำหรับวันรับตายาย วันแรม 15 ค่ำ คือวันทำบุญสารท หรือเรียกว่า วันบังสุกุลวันส่งตายาย

ประเพณีลากพระหรือชักพระ ในสมัยที่มีการสร้างพระพุทธรูปขึ้นแล้ว พุทธศาสนิกชนได้อัญเชิญพระพุทธรูปซึ่งสมมุติแทนองค์พระพุทธเจ้ามาแห่แห่น ซึ่งเปรียบเสมือนการรับเสด็จและถวายภัตตาหารให้พระพุทธเจ้าด้วยตนเอง พระภิกษุจีนชื่อ “อึ้งจิง” ได้จาริกแสวงบุญผ่านมายังอาณาจักรตามพรลิงค์ได้พบเห็นชาวบ้านปฏิบัติประเพณีลากพระ จึงบันทึกจดหมายเหตุเอาไว้ว่า“พระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์องค์หนึ่งมีคนแห่แห่นนำมาวัดโดยประดิษฐานบนรถหรือบนแคร่ มีพระสงฆ์และฆราวาสหมู่ใหญ่ห้อมล้อมมามีการตีกลองและบรรเลงดนตรีต่างๆมีการถวายของหอมและดอกไม้และถือธงชนิดต่างๆที่ทอแสงในกลางแดด พระพุทธรูปเสด็จไปสู่หมู่บ้านด้วยวิธีดังกล่าว”วันลากพระจะทำกันในวันออกพรรษา คือ วันแรม 1 ค่ำ เดือน 11

วันลอยกระทง ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 เป็นประเพณีที่มีความสำคัญ โดยมีความเชื่อว่า ได้บูชาพระเกศแก้ว จุฬามหาบดินทร์ ชั้นดาวดึงส์บูชาพระพุทธรูปที่ประดิษฐาน ณ ริมฝั่งแม่น้ำ โอนมาฆานที หรือเป็นการตอบแทนและขอขมาต่อพระแม่คงคา ที่ให้มีน้ำในการอุปโภค บริโภค และที่ละเมียด ทั้งสิ่งปฏิกูลลงไปแม่น้ำ ลำคลอง กิจกรรมที่ต้องทำ ทำบุญตักบาตร ลอยกระทง กิจกรรมนันทนาการ การประกวดกระทง ประกวดนางนพมาศ

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่

- ทรัพยากรป่าไม้ พื้นที่ป่าไม้ที่สำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบลควนกรด ได้แก่ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ตั้งอยู่บ้านโน๊ะ หมู่ที่ 4 (บางส่วน)
- ทรัพยากรน้ำ ในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลควนกรด ได้แก่ หนองเต่า, หนองพอ หนองพลับ , คลองวังหีบ, คลองหมู่ที่ 3, คลองบ้านแสว , วังอิน้อย, เขื่อนครุเลียบ

➤ การบริการพื้นฐาน

การคมนาคมและการติดต่อสื่อสาร

ถนนสายหลักของตำบลเป็นถนนลาดยาง 2 สาย ได้แก่

สายทุ่งสง – ทุ่งใหญ่ (4110)

สายทุ่งสง – บ่อน้ำร้อน

และถนนสายรองเป็นถนนลาดยาง 2 สาย ได้แก่

สายหนองเสม็ด – วังขรี

สายบ้านไทรห้อง – นาไม้ไผ่

นอกนั้นเป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ถนนลาดยาง ถนนหินคลุก และถนนลูกรัง

การสื่อสารและโทรคมนาคม

- โทรทัศน์
- โทรศัพท์
- ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
- สถานีวิทยุชุมชน
- อินเทอร์เน็ต

การไฟฟ้า

มีการใช้ไฟฟ้า ทั้ง 13 หมู่บ้าน แต่บางครัวเรือต้องขยายเขตไฟฟ้าเพิ่มเติม เนื่องจากอยู่ห่างไกลจากสายเมน ไฟฟ้าสาธารณะมีใช้ทุกหมู่บ้านแต่ยังไม่ครบ 100 %

แหล่งน้ำธรรมชาติ

- สระน้ำ 5 แห่ง
- ลำห้วย 30 แห่ง
- คลอง 3 สาย (คลองวังหีบ, คลองหมู่ที่ 3, คลองบ้านแสว)
- บึงหนอง 7 แห่ง

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

- ฝาย 3 แห่ง
- บ่อน้ำตื้น 80 แห่ง
- บ่อโยก 19 แห่ง
- ระบบประปาหมู่บ้าน 15 แห่ง